

forholder sig saaledes. Det er ikke morsomt for en Soldat, naar han vil klage over sine Overordnede, at blive behandlet saaledes, som den paagjældende Soldat blev behandlet af Lieutenant Esche. Soldaten blev staaende og sagde til Lieutenanten: Hr. Lieutenant, jeg maa gjøre Dem opmærksom paa, at jeg melder Dem. Ja, meld ad Helvede til, svarede Lieutenanten, og da Soldaten saa klagede, blev han selv straffet med to Gange fem Dages Fængsel paa Vand og Brød, efterat han havde ligget i lang Tid inde i Førelse med 29 andre Soldater, der bleve hjemsendte, fordi det viste sig, at der ikke var mindste Grund til at holde dem tilbage. Saadanne Tildragelser medføre let, at vi faae Byst til at kigge ind i militære Forhold, og saa sige vi: hvad er det egentlig, der er kommet frem, hvorfor vaager man med en saadan Uengsteligthed over, at disse Retsforhold ikke maa blive undersøgte? Vi ere nu en Gang komne ind i saadanne Tidsforhold, at Folk ikke længer finde sig i, at de ikke kunne komme til at kigge ind ad alle Døre. Det kan ikke nytte noget, at den høitærede Minister taler om et Spionssystem. Det er ganske naturligt, at Folk, saaledes som Forholdene nu ere, ville vide Bested paa Alt, og hvis der er Noget, som man med Uengsteligthed vaager over ikke skal komme frem, saa er det netop sikkert, at man skærper Folks Sjælelse af, at der er noget Raadent derved. Jeg tror ikke, at den høitærede Minister fjener Militærstanden, Krigsretten og alle sine egne militære Autoriteter ved med en saadan Uengsteligthed at vaage over og forfølge alle dem, der tillade sig at træde frem for at paatale militære Uretfærdigheder. Jeg tror ikke, at man gavner det Tillidsforhold, som den høitærede Minister omtalte, der skulde være til Stede mellem de Menige og de Overordnede, ved en saadan Fremgangsmaade. Er der Noget, der forstyrrer Tillidsforholdet, da tror jeg, det er Forsølgelsen fra de Overordnedes Side, enten det er fra den høitærede Minister, eller det er fra Andre. Jeg skal ikke gaa ind paa den omtalte Sags Specialiteter, da den ikke foreligger specielt under denne Forhandling, men jeg har dog troet at burde tage den frem her for at paavise, at der er Tilfælde nok indenfor det militære Omraade, der modsig den høitærede Krigsminister, naar han mener, at

man skal henvise Soldaterne til at klage paa rette Tid og Sted, naar der overgaar dem Mishandling i Tjenesten; det faar man ikke Soldaterne til, det tør de ikke. Saaledes er Forholdet, og saa er der ikke Andet for Soldaterne at gjøre end at henvende sig til Pressen med Anmodning om, at den vil tage sig af deres Sag, eller henvende sig til dem, der kunne bringe Sagen frem paa andre Steder, naar Pressen ikke kan bringe den frem uden at blive forfulgt. Det er det, Soldaterne over hele Landet sandsynligvis successtvt ville gjøre, og det bliver virkelig ikke paa vort Ansvar, som den høitærede Krigsminister mente, idet vi skulde gaa omkring og udfpionere, hvorledes Forholdene ere i Militæretaten. Det gjør vi ikke. Jeg for mit Bedkommende har da aldrig gjort det; jeg kan forstikke den høitærede Minister om, at jeg har ganstke andre Ting at bestille om Dagen end at staa og se paa militære Øvelser, og naar jeg derfor kommer til at tale med om disse Ting, er det, fordi den paagjældende Soldat personlig har henvendt sig til mig og talt med mig derom, og fordi det høitærede Krigsministerium i en Række af Aar i den Grad har forfulgt det Parti og den Presse, der repræsenterer det Parti, jeg tilhører, saa at det er kommet til at staa for mig, som om der her er Noget at dække over, og som det for enhver Pris er Bedkommende om at gjøre, at der ikke bliver rørt for meget ved, thi det kan det ikke taale.

Sold: Jeg kan ikke rigtig forstaa den Udtalelse, der kom fra den høitærede Krigsminister, idet han mente, at naar Folk overværede Soldaternes Øvelser, kunde det staa Disciplinen; thi efter min Mening gjør den høitærede Krigsminister der en Anskuelse gjældende, som staaar i fuldstændig Modstrid med den Anskuelse, som er gjældende blandt hans egne Kolleger saavel som under andre Administrationsforhold. Jeg har netop faaet det Indtryk, at den høitærede Ministers Kolleger mene, at Spionssystemet er et ganske udmærket System til at opretholde Disciplinen. Vi ere allesammen befyndte med, hvorledes Spionssystemet er blevet brugt under Provisoriet; der var ikke en Forsamling, hvori ikke Justitsministeren havde sine Spioner ude. Derksom disse